

ПРІОРИТЕТИ ПРОЦЕСНОГО ПІДХОДУ В СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ МАШИНОБУДІВНИМИ ПІДПРИЄМСТВАМИ

Розвиток економіки та економічних відносин в Україні відбувається дуже швидкими темпами. Це явище - наслідок трансформаційних процесів, які спостерігаються в економіці за останні роки. Для того, щоб вітчизняним машинобудівним підприємствам успішно функціонувати на ринку, потрібно прийняти виклики, які кидає сучасна економіка підприємцям. Сьогоднішнє ринкове середовище вимагає від своїх учасників високоякісної продукції, оптимальної ціни на товари чи послуги, швидкої реакції на зміни у смаках споживачів і т.д. Щоб задовольнити вимоги ринку керівникам підприємств доводиться шукати та застосовувати нові підходи до управління підприємствами. Вивчаючи фахову літературу, вчені виділяють наступні наукові підходи до менеджменту підприємств: традиційний, системний, ситуаційний, функціональний та процесний або процесорієнтований. В умовах сьогодення, все більшої популярності серед теоретиків та практиків набирає процесний підхід.

М. Хаммер у своїй книзі «Бізнес у XXI столітті. Повістка дня» [1], яка вийшла у світ у 2005 р. своїми ідеями закликає керівників, щоб діяльність підприємства розбити на окремі процеси та бізнес-процеси, які потрібно трансформувати у механізм управління. Мова йде про актуальність та важливість застосування процесорієнтованого підходу, який є запорукою успіху ведення ефективної діяльності сучасних підприємств.

Перші елементи ідеї процесорієнтованого підходу відображені у працях Анрі Файоля. Цього французького практика та вченого називають «батьком» теорії управління. У своїх працях він виділив та описав шість функцій підприємства: технічна, комерційна та фінансова діяльність, забезпечення безпеки, екзаунтінг (аудит, облік, статистика) та управління [2].

Вагомий вклад у розвиток теорії процесного підходу зробив Едвард Демінг у своїй праці «Трансформація і безперервне удосконалення бізнес-процесів». Автор закликає до постійного підвищення якості продукції та послуг, а не робити наголос на постійному збільшенні прибутку [3].

Перевагою процесного підходу є забезпечуваний ним неперервний контроль над зв'язками окремих процесів у межах системи процесів, а також над їхніми сполученням та взаємодією [4].

Цінність процесного підходу до управління машинобудівними підприємствами зростає завдяки перевагам, які при цьому досягаються: *оптимізація процедури прийняття рішень та узгоджень*, оскільки роботу виконує єдина команда працівників, а це супроводжується *змінами організаційної структури*. Ці переваги дозволяють *скоротити тривалість виконання операцій*, що сприяє досягненню *мінімізації витрат виробництва, підвищення ефективності та результативності діяльності підприємств а також забезпечення конкурентних позицій на ринку*.

При застосуванні процесного підходу до управління машинобудівними підприємствами значне покращення у результатах діяльності підприємства завдячується взаємодії основних його елементів (єдина команда, організованість, відповідальність за виконану роботу, орієнтація на ефективність результатів діяльності). Ці елементи являються ключовими поняттями в управлінні діяльністю організацій на засадах процесного підходу, вони тісно пов'язані між собою, взаємодіють та взаємодоповнюють один одного. Цінність даного підходу полягає в тому, що діяльність розглядається як сукупність процесів. Кожен процес виконує *єдина команда*, яка працює узгоджено та *організовано для досягнення спільного результату*. Кожен учасник команди, орієнтуючись на ефективність, несе *відповідальність за виконану роботу*, оскільки процесний підхід вимагає звітності про особисте виконання тієї чи іншої ділянки роботи.